

ISSN 2367-7031 / www.piron.culturecenter-su.org

БРОЙ # 19 / 2020 / ИЗВЪНРЕДНАТА 2020

URL: <http://piron.culturecenter-su.org/wp-content/uploads/2020/06/19-2020-Agamben-Chiarimenti.pdf>

Пояснения

Джорджо Агамбен

Текстът с оригинално заглавие *Chiarimenti* е публикуван на страницата на италианското издателство *Quodlibet* на 17 март 2020 г.

Превод от италиански език: **Нора Голешевска**

Научна редакция: **Антоанета Колева**

Един италиански журналист се зае, както подобава на професионалния му морал, да изкриви и фалшифицира моите съображения относно онова етическо обръкване, в което епидемията хвърля страната ни, при което ние вече дори не оказваме почит на мъртвите. Точно както е безпредметно да споменавам името му, така и не си струва да започна да поправам неговите лесно предвидими манипулации. Желаетелите могат да прочетат текста ми „Зараза“, публикуван на сайта на издателство Quodlibet. Тук по-скоро публикувам други разсъждения, които – въпреки своята яснота – вероятно също ще бъдат подменени.

Страхът е лош съветник, но вади на показ много неща, които се преструвахме, че не виждаме. Първото нещо, което парализиралата държава ни вълна от паника очевидно показва, е, че нашето общество вече не вярва в нищо, освен в голия живот. Ясно е, че пред опасността да се разболеят, италианците са готови да пожертват практически всичко: обичайния си начин на живот, социалните взаимоотношения, работата, дори приятелствата и религиозните или политическите си убеждения. Голият живот и страхът от загубата му не обединяват хората, а ги заслепяват и разделят. Другите човешки същества, както в описаната от Манцони чума¹, сега биват виждани единствено като възможни преносители на зараза, които трябва да се избягват на всяка цена и от които човек трябва да се държи на поне метър разстояние. Мъртвите – нашите мъртви – нямат право на погребение и не е ясно какво се случва с телата на скъпите ни хора. Ближният е отстранен и е любопитно, че църквите ни мълчат по този въпрос. Какви стават човешките взаимоотношения в страна, която свиква да живее по този начин за неизвестно още колко време? И какво е това общество, което няма друга ценност освен оцеляването?

Другото, не по-малко тревожно нещо, което епидемията прави очевидно, е, че извънредното положение, към което правителствата отдавна са ни привикнали, всъщност се е превърнало в нормално състояние. Миналото познава по-сериозни епидемии, но на никого не е хрумвало да обявява заради тях извънредно положение като сегашното: такова, което ни забранява дори придвижване. Хората дотолкова са свикнали да живеят в условия на постоянна криза и постоянна неотложност, че изглежда не си дават сметка, че

¹ Миланската чума от началото на 17 век, в романа на Манцони „Годениците“ - б. р.

животът им е сведен до чисто биологично състояние и е загубил всяко социално и политическо, а дори и човешко и емоционално измерение. Общество, което живее в постоянно извънредно положение, не може да бъде свободно общество. Фактически ние живеем в общество, пожертвало свободата в замяна на така наречените „причини, свързани със сигурността“ и поради това осъдило себе си да живее в постоянно състояние на страх и несигурност.

Нищо чудно, че за вируса се говори като за война. Неотложните мерки на практика ни задължават да живеем в условия на полицейски вечерен час. Но война с един невидим враг, който може да се загнезди във всеки един, е най-абсурдната война. Всъщност това е гражданска война. Врагът не е вън, той е вътре в нас.

Обезпокояващо е не толкова или не само настоящето, но и бъдещето. Точно както войните завещават на последващия мир набор от замислени да нанасят вреда технологии – от бодливата тел до атомните централи, – така е и много вероятно, че дори след края на неотложните санитарни мерки ще се търси начин да се продължат експериментите, които правителствата не са успели да проведат: университети и училища да се затварят, уроците в училищата да са само онлайн, да спрем веднъж завинаги да се събираме и да говорим по политически или културни теми и да обменяме само дигитални съобщения; навсякъде където е възможно машините да изместят всеки контакт – всяка зараза – между хората.

Превод от италиански: **Нора Голешевска**